

tížení prací ulehčil potud, že neprováděl přesně kontrolu nadmíru obtížnou, ba při stálé změně a retardátech v hlášení na jedné a nutnosti včasné aprovisace mužstva na druhé straně téměř nemožnou, lze už vůbec sotva za vinu považovati, platí-li posud staré nevyvratné lidské pravidlo, že *ad impossibilia nemo tenetur*.

Čís. 8366.

Byla-li vyrovnací splátka dospělou určitou dobou po přijetí vyrovnání, nepočala lhůta běžeti až po skončení vyrovnání, nýbrž okamžikem, kdy bylo vyrovnání právoplatně potvrzeno vyrovnacím soudem. Den, kdy bylo usnesení, potvrzující vyrovnání, vyvěšeno na desce vyrovnacího soudu, nepočítá se do lhůty k podání opravného prostředku.

Byla-li vyrovnací splátka zapravena den po uplynutí lhůty z pouhého nedopatření, nikoliv úmyslně a za tím účelem, by bylo oddáleno uspokojení věřitele, neobživuje tím celá pohledávka.

(Rozh. ze dne 11. října 1928, Rv II 719/27.)

Žalobkyně se domáhala zaplacení celé původní pohledávky po srážce splátek, poněvadž prý žalovaný splátky nedodržel, zaplativ jako první splátku, která dospěla 3. prosince 1926 (t. j. tři měsíce »po přijetí vyrovnání«, jež se stalo při vyrovnacím roku dne 2. září 1926), teprve 8. ledna 1927 částku 398 Kč a druhou splátku, která dospěla po dalších 3 měsících, tedy 3. března 1927, do podání žaloby, t. j. do 20. dubna 1927, nezaplatil. Tím prý obživila ve smyslu § 57 v doslovu čl. III. zákona ze dne 26. dubna 1923, čís. 99 sb. z. a n. celá pohledávka. Naproti tomu uvedl žalovaný, že obě pohledávky zaplatil včas, poněvadž obratu »tři měsíce po přijetí vyrovnání« jest rozuměti tak, že první splátka dospívá za tři měsíce po skončení vyrovnání, další splátky pak vždy tři měsíce později. Vyrovnání bylo skončeno 21. října 1926, takže první splátka dospěla 21. ledna, druhá 21. dubna a třetí 21. července 1927, on pak první splátku zapravil již 5. ledna 1927 a druhou 21. dubna 1927, tedy vždy ve lhůtě. **O b a n i ž š í s o u d y** uznaly podle žaloby. **N e j v y š š í s o u d** žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Posouzení včasnosti placení žalovaným a tím i oprávněnosti nároku žalobkyně závisí na výkladu slov »tři měsíce po přijetí vyrovnání«. Jest na bíledni, že obratu tomu nelze rozuměti tak, že lhůta počala běžeti až po skončení vyrovnání, a mohlo by býti uvažováno jen o tom, zda není rozhodným den, kdy bylo vyrovnání právoplatně potvrzeno. Otázka tato byla rozřešena rozhodnutím nejvyššího soudu čís. 7700 sb. n. s. v ten smysl, že přijetí vyrovnání nastává teprve okamžikem, kdy bylo právoplatně potvrzeno vyrovnacím soudem. Od toto okamžiku

jest počítati lhůtu pro první splátku. Podle vyrovnacích spisů bylo usnesení ze dne 20. září 1926, jímž bylo vyrovnání potvrzeno, vyvěšeno na desce vyrovnacího soudu dne 6. října 1926 (§§ 174 konk. ř. a 63 vyr. ř.). Poněvadž se tento den do lhůty k podání opravného prostředku nečítá (§§ 63 vyr. ř. a 125 c. ř. s.; srv. rozh. n. s. čís. 7402 sb. n. s.), stalo se usnesení pravoplatným dne 20. října 1926, takže splatnost první lhůty nastala teprve 20. ledna 1927. Ať již žalovaný zaplatil první splátku dne 8. ledna 1927, jak tvrdí žalobkyně, nebo 5. ledna 1927, jak uvádí žalovaný, byla splátka tato zapravena včas a jen o to jde. Co do druhé splátky tvrdí žalovaný, že ji zaplatil 21. dubna 1927 složenkou, kterou mu žalobkyně za tím účelem vydala. Žalobkyně okolnost tuto nepopřela ani v první stolici ani za řízení opravného a obmezila při roku dne 2. června 1927 žádost žalobní o 468 Kč. Jest tedy podle § 267 c. ř. s. pokládati za doznané, že druhá splátka byla zapravena složenkou dne 21. dubna 1927, to jest den po uplynutí lhůty. Tento tak nepatrný průtah nemůže však míti rozhodující význam, uváží-li se, že ani z přednesu žalobkyně ani ze zjištění nižších soudů nelze dovoditi, že se žalovaný obmeškal úmyslně a za tím účelem, by uspokojení svého věřitele oddálil. Jde tedy o nedopatření, které v obyčejném poctivém obchodním styku zůstává pravidelně nepovšimnuto a které dlužník odčinil. Nedopatření takové může se přihoditi i obchodníkům nejzdatnějším a nejbedlivějším a nelze na ně proto uvalovati těžší následky, než zájmy třetích osob, zejména věřitele nutně vyžadují (srov. plenární rozhodnutí z 9. února 1928 Pres. 761/27 čís. 7760 sb. n. s.).

Čís. 8367.

Nebylo-li dosud mezi stranami, uzavřevšími společenskou smlouvu podle § 1175 a násl. obč. zák. (příležitostný obchod podle čl. 270 a násl. obch. zák.), provedeno vzájemné vyúčtování, jest žalobu, uplatňující nárok ze společného obchodování pro tentokráte zamítnouti, je-li správné zjištění závazků bez konečného vyúčtování nemožným.

(Rozh. ze dne 11. října 1928, Rv II 794/27.)

Žalobce domáhal se na žalovaných, by mu vydali kupní cenu za zboží prodané ve společném obchodování. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Odvolatel popírá neprávem správnost názoru napadeného rozsudku, že strany uzavřely společenskou smlouvu podle § 1175 obč. zák. Stačí poukázati k tomu, že odvolatel sám již v žalobě udal, že společný zisk k obchodu, jež žalobce financoval a žalovaní prováděli, měl se stejnoměrně mezi ně rozdělit. Tím sám doznal, že uzavřel s odpůrci smlouvu, podle níž obě strany měly nésti společně risiko, což je hlavní známkou společenské smlouvy. Byla-li smlouva uzavřena výslovně, ústně neb písemně nebo jen mlčky (§ 863 obč. zák.), jest lho-